

NOCTUA

SIVE

NOVA EX BIBLIOTHECA VETERINARIA

Internet források

Oktatási-tanulási segédletek

CLIVE On-line demonstrations

<http://www.clive.ed.ac.uk/products/demos.asp>

A CLIVE (Computer-aided Learning in Veterinary Education = számítógéppel támogatott oktatás/tanulás az állatorvostudomány területén) 6 iskola konzorciuma, amely a CAL-on alapul. A honlapon nemcsak tájékoztatót találunk a CLIVE-ről: a konzorcium ftp-szerveréről képzési célokra ingyen letölthető a program is! Találhatunk itt az alap- és posztgraduális képzésben részt vevők számára készített magas színvonalú oktatási anyagokat, valamint szabadon hozzáférhető demo multimédia bemutatókat is.

Comparative Mammalian Brain Collections

<http://brainmuseum.org/>

A világ legnagyobb virtuális emlősállatagy-gyűjteménye. Az emberével együtt 17 emlősrendet képviselő, kb. 100 különböző emlősfaj agyáról készült fénykép lehet letölteni. Szintén hozzáférhetők a festett metszetekről készült felvételek, a széles választékban megtalálható: csimpánz, floridai manatus, denevér és zebra agy is. Elérhető a fajok teljes listája, kereshető a fotógyűjtemény (fotó minden állatról), információk az agy fejlődéséről, kutatásokról stb.

Clinical Pathology Lessons (Auburn University College of Veterinary Medicine)

<http://www.vetmed.auburn.edu/distance/clinpath/>

Állatkórtan témakörben nagy segítség ez az online tutórium. Képekkel, diagrammokkal és rövid filmekkel illusztrált tananyagokat találunk itt a leukogramtól az általános citológiáig.

Zoonotic Diseases Tutorial

<http://www.vetmed.wisc.edu/pbs/zoonoses/>

Oktatási forrás a zoonózisokról állatorvostan és orvostan hallgatóknak, illetve bárkinek, aki érdeklődik a zoonózisok iránt. Szöveg alapú weboldalak, melyekhez a legtöbb esetben képek, rövid leírás, diagnózis, kezelés, kontroll és referencia is kapcsolódik. (M. T.)

Köszönet-nyilvánítás

Előző számunkból adományozóink közül sajnálatos módon kimaradt a Klinikus Állatorvosok Egyesülete Kisállat Szekció. Köszönjük a tőlük kapott kiadványokat!

Állatorvosi asszisztensek klinikai kézikönyve

Komoly probléma vajon, ha már a cím fordításakor is bizonytalan a recenzio írója? Az állatorvosi asszisztens helyett szerepelhetne az állatápoló, a szaksegéd vagy akár a felcser kifejezés is, Magyarországon nincsen ugyanis általánosan elfogadott elnevezés rájuk. A jelen mű első kiadása 1985-ben jelent meg: akkor, amikor a nyugati kultúrákban kezdtek rájönni arra, hogy az asszisztensek nem csupán az állatorvos kiszolgálói, de a színvonalas (és elegáns) szakmai munka komoly támpillérei is. Azóta a könyv négy további kiadást ért meg, és csak az Egyesült Államokban több ezren vettek részt a szerkesztő-páros által szervezett gyakorlati oktatáson. Azt, hogy időközben a szerzők is sokat tanultak „hallgatóiktól”, mi sem bizonyítja szebben, mint hogy a könyv ajánlását nekik címezték.

A könyv hat nagy részből áll, lényegileg felöleli valamenyny háziállat, kedvtelésből tartott állat és a vadállatoknak a mindennapi klinikai munka során gyakrabban bekerülő fajai esetében alkalmazható módszereket, a velük való bánásmódot, betegségeiket, de a fő hangsúlyt a kutya-, a macska-, valamint a ló-praxisra helyezi. Oldalanként egy-két különösen fontos információt külön ki is emelnek a szerzők; csupán ezen sorok végigolvasása is roppant hasznos

lehet. Az ajánlott vagy felhasznált irodalom listáját valamennyi (összesen 37) fejezet végén megtalálja az olvasó.

Az *első rész*ben a fizikális klinikai vizsgálat módszereit mutatják be öt fejezetben. Szó esik a rögzítésről, a kórelőzmény jelentőségéről, a mintavételek és gyógyszerbeadások módozatairól éppúgy, mint a sebészeti gyakorlatban alkalmazható sebkezelésekről, kötések felhelyezéséről, végül pedig a boncolástechnikáról.

A *második rész* a kóros elváltozások klinikumával, laboratóriumi változásaival foglalkozik. Itt kerülnek megemlítésre – kifejezetten nagy terjedelemben – a parazitológiai és mikrobiológiai ismeretek. A képalkotó műszeres diagnosztikai eljárások, és főképpen a leggyakoribb: a röntgenvizsgálat alkalmazása során nagyon jelentős szerep hárul az asszisztensekre, hiszen a helyes rögzítés sok esetben elengedhetetlen a minőségileg megfelelő, értékelhető eredményhez. Az olvasónak a klinikai onkológiába való bevezetése után fajcsoportonként esik szó a vakcinázási és féregajtási, illetve mentesítési programokról. Az újszülött állatok kezelése és mesterséges felnevelése után az állatok lélektanába és etológiájába vezet be bennünket a könyv.

A *harmadik rész* egészséges és beteg kedvenceink táplálásáról ejt kifejezetten sok szót, táblázatos formában segít eligazodni a fajok takarmányozásában, külön kiemelve a munkavégző állatok táplálóanyag-igényének megnövekedését. A szaporodásbiológiai és szülészeti teendők szintén gyakran „szakadnak” az asszisztensek nyakába. Külön fejezet foglalkozik az állatorvosi praxisokban mind gyakrabban megjelenő kedvtelésből tartott különleges állatok, a madarak, hüllők és kisemlősök kezelésével, a velük való bánásmóddal. Valamennyien kaptunk már kérdést aggódó gazdától, vajon neki vagy kiskorú gyermekének származhat-e problémája a kedvtelésből tartott állatkájától? Erre is választ kapunk: dicséretes, hogy harminc oldalt szenteltek a szerzők a zoonózisok témakörére. Az állattal barátságban eltöltött évek méltó – jóllehet mégoly fájdalmas – lezárása a súlyosan beteg állat fájdalommentes végleges elaltatása, melynek módjairól is említést tesz a mű. Közvetlen ezután kerülnek bemutatásra az embernek az állattal való kapcsolata és az állatpszichológia alapjai.

A *negyedik rész* fejezeteiben az altatással, érzéstelenítéssel, fájdalomcsillapítással, illetve egyéb gyógyszerterani ismeretekkel bővíthet az olvasó tudása; néha már-már az az ember érzése, talán kicsit „túl is lőnek” a szerzők az asszisztensek számára szükséges mennyiségen.

Az *ötödik részből* a sebészeti kezelések mi-kéntjére, az aszeptikus beöltözés módjára, a különböző műszerek elnevezésére, a sterilizálás szabályaira találunk jól illusztrált leírást. A sebészeti asszisztencia, különböző műtéti protokollok és belgyógyászati kezelések vázlatos említése, a sürgősségi ellátás és az állatorvosi fogászat alapjai szintén részét képezik ezen résznek. Külön fejezetekben esik szó a ló, valamint az élelmiszertermelő állatok belgyógyászati betegségeiről és sebészeti ellátásuk lehetőségeiről.

A *hatodik rész* az állatorvosi praxismenedzsment és az önmenedzselés amerikai, de sok esetben messzemenően helyeselhető tézisei kerülnek megemlítésre: soha nem szabad elfelejteni, hogy az állatorvos és valamennyi munkatársa csak részben (talán, ha 50 %-ban) gyógyítja az állatokat, éppoly komoly jelentőséggel bír a tulajdonos, az aggódó gazdi pszichéjének ápolása is. Külön említést érdemel az alighanem mindenki által „imádott” adminisztráció jelentőségére való figyelem felhívása; számos remek formanyomtatványra mutat be példát a fejezet, majd megemlíti a számítógépes adatkezelés és -értékelés lehetőségeit is. A személyzeti kérdések és a munkahelyi biztonsági kérdések tárgyalása után már csupán egy fejezet marad hátra. Talán szimbolikus jelentése is van, hogy a könyv a stresszről szólva nem annyira az állatokat, mint inkább a munkatársainkat és saját személyünket veszi górcső alá: a munka, melynek szépsége semmiképpen el nem vitatható, nem könnyű, sőt néha fogcsikorgatóan nehéz, de felkészülten (amit ez a könyv biztosítani hivatott), minden átmeneti probléma megoldható.

A lexikon méretű kézikönyv amerikai mentalitást tükröz, ahol az állattartás komolyabb szinten áll, az embereknek a társállatokhoz való ragaszkodása nagyobb. Némely esetben furcsa ugyan a látszólagosan össze nem függő témák egymás után való ömlesztése, de a műnek talán az egyetlen tényleges hibájaként az esetenként rossz minőségű és felbontású fekete-fehér fényképfelvételek bemutatása róható fel.

A több mint ötven (!), többségében állatorvosi végzettségű szerző által összeállított könyv jó arányokkal felépített, számos olyan információt tartalmaz, melyek – vélhetően és sajnálatosan – számos állatorvos tudásából is hiányoznak. A mű „Biblia” az állatorvosi asszisztensi hivatást választók számára éppúgy, mint a praxismenedzsment érdekeit szem előtt tartó valamennyi állatorvosnak. (Dr. Molnár Viktor)

Clinical textbook for veterinary technicians. McCurnin, D. M., Bassert, J. M. (eds.). 5 ed. Philadelphia: W. B. Saunders, 2002. 944 p.

Galambok fertőző betegségei

Válogatott bibliográfia

- ABU-ELZEIN, E. M. E.** et al.: Pigeon paramyxovirus-1 (P-group) as the cause of severe outbreaks in fancy *Columba livia* in Saudi Arabia. = *J. Vet. Med. B.* 1999. **46.** 10. 689-692.
- ALEXANDER, D. J.:** Gordon memorial lecture: newcastle disease. = *British Poultry Sci.* 2001. **42.** 1. 5-22.
- ALEXANDER, D. J.:** Newcastle disease in countries of the European Union. = *Avian Path.* 1995. **24.** 1. 3-10.
- BHATTACHARYA, H. M.** et al.: Trichomonosis in pigeons. = *Indian Vet. J.* 1997. **74.** 4. 341.
- DELL'-OMO, G.** et al.: Feral pigeons as a source of verocytotoxin-producing *Escherichia coli*. = *Vet. Rec.* 1998. **142.** 12. 309-310.
- DEVADA, K. – ANANDAN, R.:** Prevalence of *Toxoplasma gondii* in some common rodents and birds. = *Indian Vet. J.* 1998. **75.** 6. 581-582.
- EPHRATI, C. – LUMEIJ, J. T.:** Rectal fluid therapy in birds - an experimental study. = *J. Avian Med. Surg.* 1997. **11.** 1. 4-6.
- FABBI, M.** et al.: *Borrelia* in pigeons: no serological evidence of *Borrelia burgdorferi* infection. = *J. Vet. Med. B.* 1995. **42.** 8. 503-507.
- FINNEGAN, M. V.** et al.: Evaluation of whole blood transfusions in domestic pigeons (*Columba livia*). = *J. Avian Med. Surg.* 1997. **11.** 1. 7-14.
- GOUGH, R. E. – DRURY, S. E. N.:** Circovirus-like particles in the bursae of young racing pigeons. = *Vet. Rec.* 1996. **138.** 7. 167.
- GRUND, S.** et al.: Zur Schutzimpfung gegen die Taubensalmonellose. = *BMTW.* 1997. **110.** 5. 171-175.
- GRUWELL, J. A.** et al.: Role of peridomestic birds in the transmission of St. Louis encephalitis virus in southern California. = *J. Wildlife Dis.* 2000. **36.** 1. 13-34.
- HAFEZ, H. M.** et al.: Kompendium der Ziervogelkrankheiten: Papageien, Tauben, Sperlingsvogel. 1999, 351 pp.
- HERDT, P. de** et al.: Efficacy of inactivated whole-cell vaccines against streptococcosis in pigeons. = *Avian Path.* 1999. **28.** 4. 355-361.
- KALETA, E. F. – BOLTE, A. L.:** Vorkommen und Bekämpfung der Kokzidiose der Tauben. = *Praktische Tierarzt.* 2000. **81.** 6. 476, 478, 480-482.
- LUBLIN, A.** et al.: Seasonal dependence of *Chlamydia psittaci* shedding in pigeons. = *Israel J. Vet. Med.* 1999. **54.** 4. 99-102.
- LUMEIJ, J. T.:** Diseases of racing pigeon: an update. = *Vet. Quart.* 1996. **18.** S1. S66-S67.
- MATTSSON, R.** et al.: Feral pigeons as carriers of *Cryptococcus laurentii*, *Cryptococcus uniguttulatus* and *Debaryomyces hansenii*. = *Med. Mycol.* 1999. **37.** 5. 367-369.
- MCKEON, T.** et al.: *Trichomonas gallinae* in budgerigars and columbid birds in Perth, Western Australia. = *Austr. Vet. J.* 1997. **75.** 9. 652-655.
- MESSANA, M.** et al.: Studies on reactivation and transmission of pigeon herpes virus (PHV) for raising PHV-free pigeons (*Columba livia* dom.). = *Avian Path.* 1997. **26.** 4. 859-864.
- MOTHA, J.** et al.: A survey for avian paramyxoviruses and influenza viruses in feral pigeons and native birds in New Zealand. = *New Zealand Veterinary Journal.* 1997. **45.** 5. 215-216.
- NAEEM, K. – AKRAM, H. S.:** Hydropericardium syndrome outbreak in a pigeon flock. = *Vet. Rec.* 1995. **136.** 12. 296-297.
- NAGAMOTO, H.** et al.: Isolation of mycoplasmas from fantail pigeons. = *J. Vet. Med. Sci.* 1997. **59.** 6. 461-462.
- PANIGRAHY, B.** et al.: Susceptibility of pigeons to avian influenza. = *Avian Dis.* 1996. **40.** 3. 600-604.
- PARE, J. A.** et al.: Observations on pigeon circovirus infection in Ontario. = *Can. Vet. J.* 1999. **40.** 9. 659-662.
- RODRIGUEZ, F.** et al.: Intestinal cryptosporidiosis in pigeons (*Columbia livia*). = *Avian Dis.* 1997. **41.** 3. 748-750.
- RUPIPER, D. J.:** Diseases that affect race performance of homing pigeons. = *J. Avian Med. Surg.* 1998. **12.** Part I: Husbandry, diagnostic strategies, and viral diseases. 2. 70-77. / Part II: Bacterial, fungal, and parasitic diseases. 3. 138-148.
- SAS B.:** A ló és a galamb doppingolása. A kimutatás módszerei és nemzetközi vonatkozásai. = *MÁL.* 1999. **121.** 1. 8-16.
- SMYTH, J. A.:** Circovirus in pigeons. = *Vet. Rec.* 1995. **137.** 24. 623.
- SZÁZADOS I.:** Salmonella előfordulás baromfi-vágóhídi higiéniai tamponmintákban. = *MÁL.* 1998. **120.** 8. 490-494.
- TAVERNIER, P.** et al.: Prevalence and pathogenic significance of circovirus-like infections in racing pigeons (*Columba livia*). = *Vlaams-Diergeneeskundig-Tijdschrift.* 2000. **69.** 5. 338-341.
- VERECKEN, M.** et al.: Adenovirus infections in pigeons: a review. = *Avian Path.* 1998. **27.** 4. 333-338.
- VINCZE L.** et al.: Eltérő baromfifajok energia hasznosítása. = *Állatteny. Takarm.* 1999. **48.** 6. 803-805.
- WANG-CHINGHO** et al.: Pathogenicity and gene analysis of adenovirus from pigeons with inclusion body hepatitis. = *J. Vet. Med. Sci.* 2000. **62.** 9. 989-993.
- WEBSTER, R. G.:** Influenza: an emerging disease. = *Emerg. Inf. Dis.* 1998. **4.** 3. 436-441.
- WOODS, L. W. – LATIMER, K. S.:** Circovirus infection of nonpsittacine birds. = *J. Avian Med. Surg.* 2000. **14.** 3. 154-163.

A fenti cikkekről könyvtárunktól másolat kérhető.
(O. É.)

Válogatás új könyveinkből

- BEAVER, B. V.:** The veterinarian's encyclopedia of animal behavior. Ames: Iowa State University Press, 1994. 307 p.
- BISTNER, S. I. – FORD, R. B. – RAFFE, M. R.:** Kirk and Bistner's handbook of veterinary procedures and emergency treatment. London: W. B. Saunders, 2000. 1022 p.
- BURKITT, G. – STEVENS, A. – LOWE, J.:** Wheater's basic histopathology: a color atlas and text. 3. ed. New York: Churchill Livingstone, 1997. 288 p.
- CATANZARO, T. E. – SEIBERT, Ph.:** Veterinary practice management secrets. Philadelphia: Hanley and Belfus Inc., 2000. 174 p.
- CUNNINGHAM, J. G.:** Textbook of veterinary physiology. 2. ed. Philadelphia: W. B. Saunders, 1997. 683 p.
- GOODENOUGH, J. – McGUIRE, B. – WALLACE, R.:** Perspectives on animal behavior. 2. ed. New York: Wiley and Sons, 2001. 542 p.
- HALL, Leslie W. – CLARKE, K. W. – TRIM, C. M.:** Veterinary anaesthesia. 10. ed. London: W. B. Saunders, 561 p.
- KELLEMS, R. O. – CHURCH, D. C.:** Livestock feeds and feeding. 5. ed. Upper Saddle River, New Jersey: Prentice Hall, 2002. 654 p.
- KOMPENDIUM der Onkologie in der Veterinärmedizin.** Hrsg.: R.A.S. White. Hannover: Schlotersche, 1998. 372 p.
- LIVING heritage:** Old historical Hungarian livestock. Ed. Imre Bodó. Budapest: Agroinform, 2000. 126 p.
- McCURNIN, D. M. – BASSERT, J. M.:** Clinical textbook for veterinary technicians. 5. ed. London: W. B. Saunders, 2002. 944 p.
- McGAVIN, M. D. – CARLTON, W. W. – ZACHARY, J. F.:** Thomson's special veterinary pathology. 3. ed. London: Mosby, 2000. 755 p.
- MORRIS, J. – DOBSON, J. M.:** Small animal oncology. Oxford: Blackwell Science, 2000. 298 p.
- MUIR, W. W. – HUBBEL, J. A. E. – SKARDA, R. T.:** Handbook of veterinary anesthesia. 3. ed. St. Louis: Mosby, 2000. 574 p.
- PIERMATTEI, D. L. – FLO, G. L.:** Handbook of small animal orthopedics and fracture repair. London: W. B. Saunders, 1997. 743 p.

- QUINN, P. J. – CARTER, M. E. – MARKEY, B. K.:** Clinical veterinary microbiology. London: Mosby, 2000. (1994.) 648. p.
- RADOSTITS, O. M. – MAYHEW, I. G. – HOUSTON, D. M.:** Veterinary clinical examination and diagnosis. Edinburgh: W. B. Saunders, 2000. 771 p.
- RADOSTITS, O. M.:** Herd health : Food animal production medicine. 3. ed. London: W.B. Saunders, 2001. 884 p.
- SODIKOFF, C. H.:** Laboratory profiles of small animal diseases: A guide to laboratory diagnosis. 3. ed. London: Mosby, 2001. 594 p.

Ki miben segít?

- Szabóné Szávay Judit** (mrszabo) könyvtárigazgató: szervezés, könyvtárügy, publikáció-elemzés, elektronikus könyvtár
- Dr. Drobinoha Angéla** (adrobin): tájékoztatás a különgyűjteményekről (levéltár, múzeum, történeti gyűjtemény)
- Edelényi Otília** (oedeleny): ha nem tudja, kihez forduljon
- Hajdu Gábor** (ghajdu) rendszergazda: adatbázisok, hálózat
- Kurják Jánosné**, Margit: fénymásolás
- Makrai Tímea** (tmakrai): olvasószolgálat, kölcsönzés, információkeresés, tájékoztatás, használók képzése, honlap-szerkesztés
- Oláh Edit** (eolah): könyvtárközi kölcsönzés, tájékoztatás folyóiratokról, olvasószolgálat
- Orbán Éva** (eorban) igazgatóhelyettes: olvasószolgálat, kölcsönzés, információkeresés, tájékoztatás, használók képzése
- Szegediné Nagy Aranka** (aszegedi): tájékoztatás a szakirodalom beszerzéséről (magyar és külföldi könyvek és jegyzetek)
- Tóth Jánosné**, Piroska: dokumentumszolgáltatás
- Vayné Pádár Éva** (epadar): tanszéki könyvtárak módszertani gondozása, használók képzése, olvasószolgálat, kölcsönzés, tájékoztatás, információkeresés.

Munkatársaink a zárójelben szereplő név@univet.hu e-mail címen érhetők el.

A Noctua terjesztéséért, és ezen keresztül könyvtári szolgáltatásaink népszerűsítéséért köszönetet mondunk a Magyar Állatorvosi Kamarának.

NOCTUA SIVE NOVA EX BIBLIOTHECA VETERINARIA

Kiadja: Szent István Egyetem Állatorvos-tudományi Könyvtár
Felelős kiadó: Szabóné Szávay Judit e-mail: mrszabo@univet.hu

Felelős szerkesztő: Orbán Éva e-mail: eorban@univet.hu

Cím: 1078 Budapest, István u. 2.

Tel.: (06-1) 478-4226 (Titkárság), 478-4228 (Olvasószolgálat)

Fax: (06-1) 478-4227

Honlap: <<http://konyvtar.univet.hu/>>

e-mail: library@univet.hu

